Kirkebladet

Møgeltønder sogn nr. 2/3 2017

Menighedsråd

Formand: Hanne Boldt
Ved Åen 13, Møgeltønder, 6270 Tønder
Tlf. 2837 4866
hanne.boldt1@skolekom.dk

Næstformand: Birgit Elisabeth Laursen
Sønderbyvej 11, Møgeltønder, 6270 Tønder
Tlf. 7373 8050 / 3056 0102
birgitelaursen@gmail.com

Kasserer: Jens Peter Jensen
Sønderbyvej 13, Møgeltønder, 6270 Tønder
Tlf. 2160 6426
jpjfinmekanik@gmail.com

Kirkeværge 1: Torben Hviid Nielsen
Bønderbyvej 29, Bønderby, 6270 Tønder
Tlf. 2040 9969
torben.hviid@nielsen.mail.dk

Kirkeværge 2: Jens Hansen
Nyvangvej 3, 6270 Tønder
Tlf. 2260 3730
hansen.jens66@gmail.com

Sekretær: Gitte Clausen
Toghale 11, Møgeltønder, 6270 Tønder
Tlf. 3115 4946
mtmenighed@gmail.com

Sognepræst

Anne Marie Baun
Trøjborgvej 1, Visby
6261 Bredebro
Tlf. 7478 3127
E-mail: amab@km.dk

Ansatte

Graver/kirketjener: Jens Nissen
Kontor: Sønderbyvej 2
Tlf. 7473 8940 eller 4014 8596

Gravermedhjælpere:
Lone Julius Thomsen

Organist: Ann-Kirstine Christiansen
Mølleparken 362, 6240 Løgumkloster
Kontakttelefon 8651 9915
(Træffes ikke mandage & torsdage)

Kirkens hjemmeside:
www.sogn.dk/møgeltønder

Nyt fra menighedsrådet

I skrivende stund siler regnen ned, men jeg håber sandelig ikke, at sommeren vaskes væk. Vi har brug for sol og lune sommeraftener, der kan give gode minder og kræfter til den mørke tid. Gode minder og kræfter har vi også fået de sidste 1½ år, hvor Kristen har været vores faste sognepræst. Nu er det imidlertid slut. Stiftet har besluttet, at Anne Marie Baun fra Emmerlev og Visby også skal være vores præst – foreløbig. Vi kender allerede Anne Marie som en del af vikarteamet i Møgeltønder, og vi ser meget frem til samarbejdet. Anne Marie er et meget engageret menneske og fuld af gåpåmod og positivitet. Det skal nok blive godt! Vi slipper heldigvis ikke Kristen helt endnu, for i september vil han stå for minikonfirmandundervisning og høstgudstjensten den 24/9.

I vil bemærke, at der ikke længere vil være guds-tjeneste i Møgeltønder hver søndag. Sådan må det være, for det bliver en stor opgave for Anne Marie med tre sogne. Man skal bare lige vænne sig til at kigge i kirkebladet, om der er gudstjeneste, så man ikke går forgæves. Vil man gerne til gudstjeneste og ikke selv kan køre bil til Visby eller Emmerlev, er man yderst velkommen til at bestille kirkebil hos Tønder Taxi. Kirken betaler.

Vores kommende konfirmander vil blive undervist i præstegården i Visby sammen med de to andre sognes konfirmander. Det skal nok blive hyggeligt for dem, for vi har i skrivende stund kun tilmeldt 7, hvilket er et meget lille hold.

Ellers er der ikke sket så meget siden sidst. Alle projekterne mht. restaurering ligger lidt stille, hvilket er helt rart. Det kræver nemlig mange kræfter og tanker af menighedsrådet, når det står på.

Jeg vil til slut gøre opmærksom på nogle af vores arrangementer, som der kan læses mere om i bladet. Sæt et stort kryds i kalenderen ved den 23. august kl. 20.00: klokkeforedrag. Den 7. september kl. 11.00 til sogneudflugt til Ribe. Sangaftener ved undertegnede både i september, oktober og november og endelig udflugten til Folkemøde i Ribe den 15. oktober. Kom og hver med til det hele, hvis det kan lade sig gøre. Det er både hyggeligt at få en snak med andre fra byen og lære lidt nyt.

På menighedsrådets vegne
Hanne Boldt

Gudstjenester i Møgeltønder kirke

August			
Søndag den	13.	9. s.e. trinitatis	09.00 AMB
Søndag den	20.	10. s.e. trinitatis	10.30 AMB
Søndag den	27.	11. s.e. trinitatis	Ingen
September			
Søndag den	03.	12. s.e. trinitatis	19.00 AMB
Søndag den	10.	13. s.e. trinitatis	Ingen
Søndag den	17.	14. s.e. trinitatis	10.30 CE
Søndag den	24.	15. s.e. trinitatis	10.30 KSF Høstgudstjeneste
Oktober			
Søndag den	01.	16. s.e. trinitatis	19.00 AMB
Søndag den	08.	17. s.e. trinitatis	09.00 AMB
Søndag den	15.	18. s.e. trinitatis	Ribe Domkirke / Folkemøde
Søndag den	22.	19. s.e. trinitatis	Ingen
Søndag den	29.	20. s.e. trinitatis	10.30 AMB
November			
Søndag den	05.	Allehelgen	19.00 AMB
Søndag den	12.	22. s.e. trinitatis	10.30 AMB
Søndag den	19.	23. s.e. trinitatis	Ingen
Søndag den	26.	Sidste søndag i kirkeåret	Ingen
December			
Søndag den	03.	2. s. i advent	Se dagspressen
Søndag den	10.	3. s. i advent	Se dagspressen

AMB: Anne Marie Baun, CE: Claus Egelund, MB: Mette Backs, KSF: Kristen Skriver Frandsen

Tak!

Tak for halvandet år i Møgeltønder. Jeg kan ikke forstå at det ikke har været længere. Det vil fylde godt i erindringen. Tak for samarbejdet med personalet ved kirken. I har ikke ladet jer slå ud, hvis jeg lige i farten havde glemt noget, og var straks med på at ting kunne være anderledes. Tak til menighedsrådet, tak for gode møder, tak for opbakning til mine idéer. Sidst, og vigtigst: Tak til alle jer i sognet, jeg har nået at få kontakt med. Selv på så relativ kort tid kan man nå at komme ind og dele både glædelige ting og det der er mere sorgfuldt. Et par skønne konfirmandhold og enkelt hold minikonfirmander, tak også til jer og jeres forældre. Og de gode trofaste kirkegængere – jer, som man altid har kunnet regne med. Jeg har været meget glad for tiden i Møgeltønder

Kristen Skriver Frandsen

Minikonfirmander

Vi vil følge op på minikonfirmandundervisningen op til pinse.

Eleverne, nu i fjerde klasse, kan være med til et forløb op til høstgudstjenesten søndag den 24. september. Og man må gerne deltage, selvom man ikke var med i pinseforløbet. Forløbet hedder "Høst – tak!".

Vi snakker sammen, synger, snakker med folk med tilknytning til eller arbejde ved kirken, og der er sørget for at vi får noget at spise – helt som sidst!

Det er nuværende, konstituerede sognepræst, Kristen Skriver Frandsen, som følger op på forløbet i foråret, og som også har høstgudstjenesten.

JUBILÆUM - 375 år

for den store klokke i Møgeltønder kirke

Vi vil fejre det med et

"KLOKKEFOREDRAG"

af Erik Kure,
organist, korleder og klokkenist ved Sankt Nicolaj kirke i Vejle.

Billed- og lyd-foredraget foregår i kirken

onsdag den 23. august kl. 20.00

Midtvejs vil der være en pause.
Der er fri entré.
Alle er velkomne!

Allehelgen gudstjeneste

søndag den 5. november kl. 19.00

Ved gudstjenesten Allehelgen aften mindes vi vore kære, som vi har mistet.
Navnene på de afdøde nævnes, og vi tænder et lys for hver enkelt.
Efter gudstjenesten er der kaffe/the.

Alle er velkommen.

Guldkonfirmander i Møgeltønder Kirke 30. april 2017

Forrest fra venstre: Kristen Skriver Frandsen, Mogens Marcussen, Inger Marie Ahrenkiel, Ulla Stenstrøm (født Andreasen), Bent Præstekjær, Clara Madsen (født Martinsen), Lasse Langelund-Larsen, Åse Frandsen, Finn Lorentsen, Elisabeth Marcussen.
Bagerst fra venstre: Gerhardt Gehrt, Stig Matzen, Thomas Fey, Annemarie Jacobsen (født Reggelsen), Olav Marcussen, Margit Flyholm (født Holm), Finn Andreasen, Inga Simonsen.

Julehjælp

Værdigt trængende med bopæl i Møgeltønder sogn kan søge menighedsrådet om julehjælp. Vi giver et lille beløb på et gavekort, så man kan købe, hvad der hører en dansk jul til.

Ansøgningsskema kan hentes i kirkens forgang fra midten af oktober og skal afleveres/sendes til menighedsrådsmedlem Birgit Laursen, Sønderbyvej 11, senest den 25. november.

Møgeltønder Menighedsråd

Udflugt til folkemøde i Ribe den 15. oktober

Søndag den 15. oktober skal vi til gudstjeneste i Ribe domkirke ved Jens Torkild Bak kl. 10.00. Sognene her ude vestpå har slået sig sammen om en bus, men man er naturligvis velkommen til at køre i egen bil.

Ribe Stift har i anledningen af reformations-jubilæet arrangeret fire folkemødedage med debatter, foredrag og udstillinger. Den 15. oktober er der f.eks. en koncert med 7 Luther børnesange i Kannikgården kl. 11. Der er udstilling i domkirken om præstegårdsliv og præstegårdens kulturhistorie og andet spændende.

Kig på Ribe Stifts hjemmeside og se, hvad der foregår.

Der er endnu ikke aftalt klokkeslæt for hjemkørsel, det vil blive annonceret fra prædikestolen og i ugepressen senere.

For de, som ikke ønsker at komme med til Ribe, men som gerne vil i kirke, henviser vi til kirkebil og gudstjeneste i Tønder Kristkirke.

Koncerter i Møgeltønder kirke på barok-orglet:

02. september: Rut Elena Boyschau, Gråsten Slotskirke

16. september: Ann-Kirstine Christiansen, Møgeltønder kirke

20. september: Hedvig Dobias, Kolding Sct. Nicolai kirke

Alle lørdage kl. 17.00.

Organisterne har hhv. rod i tysk-rumænsk tradition, i dansk tradition og i ungarsk tradition.

Orglet i Møgeltønder kirke er det ældste orgel i Danmark med de fleste originale dele.

Sangaftener

I løbet af efteråret vil vi invitere til tre sangaftener, hvor Hanne Boldt står for indholdet.

Vi synger seks-syv mere eller mindre kendte salmer, som passer til aftenens overskrift. Hanne fortæller helt kort om nogle af salmedigterne, og vi taler måske lidt om salmernes indhold. Undervejs vil menighedsrådet stå for lidt til hals og gane, og aftenerne slutter med, at deltagerne kan ønske et par salmer, som vi kan runde af med.

Eneste forudsætning for at deltage er, at man er glad for at synge og kan lide salmerne i salmebogen. Kor-erfaring er absolut ikke en nødvendighed! *Vi skal bare synge.*

Tirsdag den 26. september kl. 19.00: Salmer ud fra overskriften: **Skaberværket**

Tirsdag den 24. oktober kl. 19.00: Salmer ud fra overskiften: **Kirken og Sorrig og glæde**

Tirsdag den 21. november kl. 19.00: Salmer ud fra overskriften: **Jul i Himmelby**

Vel mødt.

Klokker og kongelig klokkekonfiskation

Året er 1527. Frederik d. I sidder nede på Gottorp slot og regerer Danmark derfra. Han er ret uinteresseret i København, som er datidens udkants-Danmark. Det er i Slesvig/Holstein at det foregår. Men kongen mangler midler til oprustning. Det er urolige tider med de nye religiøse strømninger. Nogle er for protestantismen, andre er imod. Der er behov for at opruste. Kirker og klostre står svagt, og hvis protestantismen går frem, bliver de krongods. Der hænger halvædle metaller i tårnene og frister kongerne: klokkerne.

I løbet af 1528 bliver de danske kirketårne derfor voldsomt amputerede - set med musikalske øjne. Man skal aflevere alle de klokker til kongen, som kan undværes, - og i hvert fald den største og den mindste klokke i tårnet skal afleveres.

Ca. hver 10. danske kirke er i stand til at aflevere klokker. Der har generelt været op til 5 klokker i de danske kirketårne.

Det hænger sammen med at 1 klokke = 1 tone. Hvis der var 5 klokker i tårnet, kunne der lyde 5 forskellige toner. Traditionen var; jo flere klokker samtidig, jo festligere.

Man havde små ringe-melodier (klokke-motiver), som folk kendte. Og som havde lydt i flere hundrede år, da det hele pludselig stopper i 1528.

Menighederne må have fået et chock. Det har været som at lukke internetforbindelsen ned. I hvert fald lægges der stor opfindsomhed for dagen for at gemme sine klokker væk i alle de følgende århundreder, når kongen eller andre lægger an til et lignende "klokkerov". Udbyttet bliver aldrig helt så stort som ved den første klokkekonfiskation.

Den i den kristne verden kendte drille-melodi "Naa-na-nana-na. Nana-na-nanaa-na." som stadig er i brug i skolegården i dag, er oprindeligt en ringeklokke-melodi til Treenighedens pris (Faderen, Sønnen og Helligånden). Dette lille melodi-tema, der er kendt under navnet: "Te Deum laudamus" (Vi love dig, Gud) er på denne måde overleveret i folkemunde i flere århundreder, helt indtil i dag, - *selvom* klokkerne ikke længere ringer temaet ud over landskabet. Traditionelt blev temaet til en påskenat. Men brugen af det udvidedes snart til alle festlige lejligheder. Før 1528.

I Møgeltønder har vi helligdagsaftenringning før højhelligdagene, men i nutiden kan vi kun gøre det med 2 af de oprindelige 3 toner. Den ene tone kom tilbage i 1642, hvor den klokke, der i 2017 har 375 års jubilæum, blev ophængt i tårnet. Det er en efterreformationsklokke.

Da klokkemotiver mindst har 3 toner, mangler der en mindre klokke på tonen C#2.

Luther selv havde intet imod "Te Deum"; den blev faktisk sunget ved næsten alle de lutherske gudstjenester. Luther oversatte selv teksten fra latin, og den findes idag i både den danske og norske salmebog under navnet: "O store Gud, vi love dig". DDS Nr. 9.

"Te Deum"-temaet er også kendt fra melodien "Glade Jul", som netop blev komponeret til juleaftengudstjenesten i Østrig. Salmens toner imiterer klokke-korets "Te Deum" hele 5 gange. Klokkerne ringede og menigheden sang.

Vi kan selvfølgelig ikke vide, om Møgeltønder i stedet for har brugt den anden berømte klokke-melodi: "Gloria". Igen har vi 2 af klokke-tonerne, men mangler den 3. tone. Den manglende klokke skulle i så tilfælde være lidt større for at lyde med den manglende tone. Måske har Møgeltønder kunnet ringe begge temaer? Måske var der 4 klokker? Måske 5? Kirken er betydelig.

Vel mødt den 23. august til foredrag med Erik Kure. Her vil han fortælle om klokkerne i Møgeltønder.

Foredraget indeholder også en quiz, hvor der er en chance for at vinde en lille relateret præmie.

OBS:

Den årlige

Sogneudflugt går til Ribe og Vadehavscentret i V. Vedsted

Vi har i år valgt at tilrettelægge turen som et sensommer-arrangement.

Sæt allerede nu et
STORT X i kalenderen den 7. september
med afgang i bus kl. 11.00

Husk en lille madpakke.

Nærmere program præsenteres i bussen.

Tilmelding: senest den 28.8.2017
til Birgit pr. telefon 30 56 01 02 eller
via mail: birgitelaursen@gmail.com

Med venlig hilsen fra turleder
Birgit Laursen

Konfirmander den 9. april

Andi Bork Jensen, Cecilie Søndergaard Brandt, Kristen Skriver Frandsen, Mathias Ahrenkiel.

Konfirmander den 12. maj

Bagerst fra venstre: Jonas Schlüter Nansen, Kristen Skriver Frandsen, Niklas Willecke Andersen, Tobias Poulsen, Philip Christensen, Mikkel Gad Svendsen, Jacob Rønn, Morten Bilde Boyschau Nielsen, Nicolai Hofsted, Hjalte Ruhlmann Karkov Jørgensen.
Forrest fra venstre: Victoria Kristensen, Nynne Kirsten-Borg, Amalie Kragelund Hansen, Nadja Abkjer Laugesen, Ida Boje Nissen, Liva Rytter Nicolaisen.

Ole Frøsig rygende på sin lange pibe bag sit hus i Slotsgaden 12. I det åbne vindue står hans kone Ane Frøsig.

Ole Frøsig - *Den lille hornblæser*

Af Ingolf Haase

Ole Christian Jepsen Frøsig, der boede i et af Slotsgadens ældste huse, var veteran fra treårskrigen, hvor han deltog som hornblæser, og som sådan var han altid god for en rask diskussion om hvad der var "størst", sejren ved Isted, eller nederlaget ved Dybbøl.

Frøsig var en vellidt mand i Møgeltønder, hvortil han, der var født i Vilslev den 19. oktober 1828, var kommet som ung mand i mellemkrigsårene. Han ernærede sig som arbejdsmand og har bl.a. arbejdet som medhjælper på Vestslesvigs Tidendes trykkeri hos redaktør Peter Larsen i huset overfor Slotskroen. Her har Frøsig ved håndkraft trukket den lille trykkeripresse. Avisen blev trykt på den solide håndpresse ved, at hvert enkelt blad blev fugtet og lagt ind over satsen og det var derefter Frøsigs arbejde at trække de fire avissider gennem maskinen og det kunne ofte blive sent, før de private avisbude blev færdige med aftenombæringen. Ole Frøsig fik en ugeløn på 2 Thaler, 7 Grosschen og 6 Pfenning.

Ole Frøsig døde af en hjerneblødning den 23. august 1913, og hans ægtefælle den 3. februar 1917.

Året før sin død kunne han dog fejre guldbryllup med sin hustru Ane Frøsig, født Paulsen, med hvem han blev gift den 4. marts 1862 i Møgeltønder. Ole og Ane Frøsigs gravminde finder vi ved siden af sin arbejdsgiver redaktør Peter Larsens gravminde i kirkegårdens nordøstlige afsnit.

Der findes mange billeder af Ole Frøsig, da han var et af godsinspektør H.C. Davidsens ynglingsmotiver.